

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1052 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Цифровизация социально-трудовых отношений: вызовы и перспективы для работников	18
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan soliq to'lovchi yuridik shaxslarning iqtisodiy faoliyatini rag'batlantirish masalalari.....	26
To'xtaboyev Nuriddin Isomiddin o'g'li	
Ecotourism in Protected Areas: A Literature Review.....	32
Ismoilova Maftuna Mamat qizi	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari.....	38
Primova Shaxlo Jumayevna	
Statistik baholash va ekonometrik modellashtirish orqali biznes rivojlanish tendensiyalarini samaradorligini baholash.....	43
Xabibullayev Ibrohim, Saidova Marhabo Xabibullo qizi	
Tijorat banklarida xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	52
Qodirova Zilola Maxmud qizi	
Qo'shilgan qiymat solig'i ma'muriyatchiligining ilg'or xorij tajribasi.....	57
Erkayev Nodir Xudayberdiyevich	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni joriy etish holati va asosiy yo'nalishlari.....	71
Madraximova Zulfiya Nurmatovna, Ishankulova Komila Kurbanovna, Ortiqboeva Aziza Xolmurza qizi, Omonkulova Ro'zigul Akmaljon qizi	
Challenges and opportunities in implementing green economy indicators in uzbekistan's industrial sector under the fourth industrial revolution.....	76
Shodmonov Ruslan Golib ugli, Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich	
Rivojlangan mamlakatlarga ishchi kuchi oqimi va O'zbekiston mehnat bozoridagi o'zgarishlar.....	89
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Mamlakatda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	95
Yuldashboyev Azizulloh Bunyodbek o'g'li, Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich	
"Ta'lim muassasalarida moliyaviy resurslarni samarali rejalashtirish va boshqarish"	101
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T.	
Enhancing utilization and minimization of renewable energy systems in uzbekistan	105
Tojirova Hamida Umedovna	
Tijorat banklari daromadini oshirishda aholining savodxonligi va xulq atvorining roli	114
Shakhlo Davirova	
2020–2024-yillarda o'zbekistondagi iqtisodiy o'sish dinamikasi	120
Akbarov Nodir, Ibodullayev Navro'zbek	
O'zbekistonda xalqaro moliyaviy institutlarning yashil moliyalashtirish jarayonidagi roli va strategik yo'nalishlari	125
Gulmira Axmadjonova Xabibulla qizi	
Sug'urta tizimiga raqamli texnologiyalarning ta'siri	133
Uzaqova Kamola Bexzodovna, Yahyoyev Bahridinxon Bahroil o'g'li	
Improving payment services practices in commercial banks: strategies for efficiency and security.....	138
Mamayusuf Abdusamatov	
Jahon moliya tizimi: asosiy tendensiyalar va rivojlanishning innovasion yo'nalishlari	143
Ataniyazov Jasurbek Xamidovich	
Повышение конкурентоспособности экологического туризма Узбекистана путём развития всесезонных горных туристических центров.....	150
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar tashqi iqtisodiy faoliyatida valyuta operatsiyalarini takomillashtirish	157
Safarov Alisher Ibrohim o'g'li	

Oliy ta'lim tizimini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari asosida baholashning kompleks metodologiyasi.....	163
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
Ko'chmas mulkni boshqarish samaradorligini baholashning uslubiy yondashuvlari	167
Mirdjalilova Dildora Shuxratovna	
Xizmatlar sohasini rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati va uning innovatsion rivojlantirishdagi muhim xususiyatlari	173
Ulasova Oygul Baxtiyorovna	
Результаты долгосрочного прогнозирования и стратегического анализа эффективной организации современного управления жилищным фондом.....	178
Бердиева Дилфуза Ахатовна	
Improving long-term assets accounting and auditing	184
Gulboy Yusupov	
Davlat budjeti va xususiy sektor ishtirokida oliy ta'limni moliyalashtirishning optimal modeli.....	189
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	
Xufyona iqtisodiyotni qisqartirishda soliq islohotlari va raqamli texnologiyalar: O'zbekiston tajribasi va xalqaro yondashuvlar.....	193
Choriev Makhmayokub, Karimov Mamurbek, Xamrayev Olimjon, Urazov Mansur	
Bank aksiyalarining bozordagi narx dinamikasi va unga ta'sir etuvchi omillar	200
Nomozov Samandar Shuxrat o'g'li	
Sanoatda rivojlanish kafolati: moliyaviy boshqaruvni raqamli transformatsiya orqali avtomatlashtirish.....	206
To'qlijev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Inson kapitalini rivojlantirishning jamiyat farovonligi, aholi daromadlariga ta'siri.....	214
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Анализ конкурентной среды: методология, примеры и этапы процесса.....	219
Садикова Раъно Абдуллаевна	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarning nazariy asoslari va ular bilan ishlash mexanizmining zaruriyati	225
Salixova G.J	
Iqtisodiyotda energiya xavfsizligiga erishishning xorij tajribasi.....	230
Samandarov Og'abek Alisher o'g'li	
Measuring methodologies of influence of the esg factors	235
Tolipova Feruza Alisherovna	
Совершенствование налогового администрирования в условиях экологически устойчивого развития.....	240
Омонов Отажон Журакулович	
Moliyaviy vositalar asosida erkin iqtisodiy zonalarni rivojlantirish strategiyasini takomillashtirish	249
Quziev Ravshan Ramazanovich	
Методологические аспекты внедрения управленческого учета в университетах Узбекистана.....	253
Каршиева Мохинур Олим кизи	
Budjet tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar hisobini takomillashtirish (tibbiyot muassasalari misolida)	257
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
Умные города как фактор экономического развития.....	261
Нозима Кахрамоновна Хакбердиева	
Перспективы зеленого фактора экономического роста в Республики Узбекистан.....	266
Исламова Насиба Улугбек кизи, Абдурашидов Отабек Улугбекович, Мамасалиева Мукаддас Ибадуллаевна	
Qurilish korxonalarida sifat menejmentini joriy qilish mexanizmlarini takomillashtirish	270
Ergashev O'tkir, Saidov Mash'al Samadovich	
Xorazm viloyatida eksportni rivojlantirish uchun potensial imkoniyatlar va ularni baholash.....	275
Fozil Xolmurotov	
Maishiy xizmatlar sohasini davlat tomonidan tartibga solishning nazariy jihatlarini.....	282
Quliyev Begimqul Melikovich	

O'zbekiston hududlarida chakana kreditlashning o'sishi.....	289
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Empowering uzbekistan's grain enterprises: innovative strategies for sustainable growth and operational efficiency.....	292
Kurbanova Dildora Abdurakhmanovna	
Kapital investitsiyalarga doir axborotlarni xususiy kapital to'g'risidagi hisobotda aks ettirish uslubiyatini takomillashtirish	298
Boronov Bobur Farxodovich, Muxammadiev Zarrux Umarovich	
To'qimachilik korxonalarining yashil iqtisodiyotga o'tishi va yengil sanoat korxonalarini muqobil energiyadan samarali foydalanish yo'llari	303
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna, Jalolova Aziza Jalol qizi	
Research on the effects of interest rate, inflation rate and gross domestic product (GDP) on the level of foreign direct investment (FDI) inflows (evidence from Uzbekistan).....	307
Azimov Shakhzod	
Organik mahsulotlar eksportini rag'batlantirishda maqsadli bozorlarga yo'naltirilgan marketing strategiyalari.....	314
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Korxona iqtisodini barqarorligini ta'minlash masalalari.....	319
Abdullayev Maqsud Abdumaxmudovich	
Внедрение инновационных методов управления человеческих ресурсов в строительных компаниях.....	323
Джураева Гузаль Шавкатовна	
Sug'urta zararlarini baholashda sun'iy intellektni qo'llash istiqbollari	328
Shoraximova Zilola Nasirdjonovna	
O'zbekiston Respublikasi mahalliy budjet tizimini moliyalashtirish masalalari	332
Qo'ldoshev Diyor O'rol o'g'li	
Raqamli texnologiyalar asosida raqamli ekotizimlar va ularning biznes-jarayonlarga ta'sirini aniqlashga ilmiy qarashlar tahlili	336
Suvanova Dilnoza Dilmurod qizi	
Innovatsion salohiyatni oshirish asosida qurilish materiallari sanoati korxonalarining boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	342
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna	
Aholi turmush darajasini dinamik kontekstli normallashtirish va moslashuvchan vaznlar usuli orqali baholash	352
Xolto'rayev Islom Ilhomovich, Ollokulova Feruza Mansurovna	
O'zbekiston Respublikasida xufiyona iqtisodiyotini qisqartirish va mamlakat rivojlanishiga uning ta'siri.....	358
Baxtiyorov Sherali Muzaffarovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalarini aholi tomonidan xarid qilish va kompensatsiya ajratish jarayonlarini raqamlashtirish hamda tizimlar integratsiyasi istiqbollari.....	362
Ochilov Abdujabbor Akramovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirishda chet el tajribasining afzalliklari.....	369
Raxmatullayeva Shaxnoza Xamidovna, Akbarova Iroda Samatovna	
Qurilishda loyiha boshqaruvi konsepsiyasining mazmuni	375
Pulatov Shaxron Axmedovich	
Loyiha budjeti va uning ijrosini ta'minlash masalalari.....	379
Murodova Mohigul Chori qizi, Xamidov Odil Davurovich	
Qishloq xo'jaligidagi chorvachilik tarmog'ining iqtisodiy faoliyatini o'rta muddatli statistik prognozlarini tuzish (Andijon viloyati misolida).....	390
Iskandarov Davlatbek Xursanbekovich, Urishev Baxtiyor Abdusamatovich, Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
Innovatsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini baholash va rivojlantirish yo'llari.....	397
Qurbonov Tolmasjon Namoz o'g'li, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li, Holmirzayeva Gulruh Akbarovna	
Fond bozorida kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash uslubiyoti	403
Yulduz Usmanova	
Jahon bozoriga kirishda elektron bozorlarning ahamiyati	411
Hamroyeva Umida	

Comparative statistical analysis of foreign trade indicators of the Republic of Uzbekistan	415
Abdujalilova Bibisora Bakhodir kizi	
Yaxshi korporativ boshqaruv orqali aksiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini oshirish: metodologik yondashuv.....	423
Urinov Bobur Nasilloevich	
JAS – barqaror qishloq xo'jaligini rivojlantirishning yapon modeli vositasi	423
Baynazarov Elmurod Erkinovich	
Xususiy banklarning depozit operatsiyalarini mustahkamlash yo'llari	435
Olimov Abror Axadjon o'g'li	
The impact of digital financial technologies on the financial system.....	439
Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li, Pardayev Olim Mamayunosovich	
Korxona eksport salohiyatini oshirishning "yashil" marketing mexanizmi	443
To'rayev Shohrux Halimovich	
O'zbekistonda ichki turizmni rivojlantirishda turistik oqim mavsumiyligini boshqarish yo'llari	448
Fayazov Muxiddin Sobirovich	
Sanoat korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish bo'yicha xalqaro tendensiyalar	453
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Ayollar tadbirkorligining tarixi: O'zbekiston va dunyo bo'yicha rivojlanishi.....	459
Burxanova Sabo Tulanovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida investorlar risklarini pasaytirishni takomillashtirish yo'llari.....	466
Xalilov Umid Ishtemirovich	
Korxona moliyaviy ko'rsatkichlari tahliliga fundamental yondashuv.....	470
Dilshodjon O'rinov, Sanobar Ismoilova	
Iqtisodiy o'zgarishlar davrida korxonalar moliyaviy barqarorligining ta'minlanishi omil va mezonlari	475
Xolbekova Dilobarxon Rasuljon qizi	
Cash accounting as a tool of financial discipline and transparency in the public sector.....	481
Marqaboyev Sardorbek Abdusalomovich, Annayev Abdurasul Abdurashidovich	
Пути совершенствования практике финансирования социального предпринимательства.....	486
И.Ж.Исаков	
O'zbekistonda an'anaviy resurslar va qayta ishlanadigan energiya manbalarini rivojlantirish imkoniyatlaridan unumli foydalanish	490
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich, Kaxramanova Sevdal Shamsiddin qizi	
Ijtimoiy salohiyat – hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishning boshqaruv obyekti sifatida.....	497
Erkayeva Gulbahor Panjiyevna, Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
Xorazm oziq-ovqat bozorida mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirishda marketing faoliyatlarini baholash usullari	503
Abdikarimova Zilola Baxramovna	
Переход к зелёной энергетике узбекистана как возможность достижения устойчивого экономического роста.....	508
Бай Жин Хуан (Bai Jin xuan)	
Изучение условий финансирования проектов международными банками развития	513
Жалилова Барнохон Суръатжонова	
O'zbekiston respublikasi budjet jarayonida budjetlarning ochiqqligi va jamoatchilik ishtirokini oshirish.....	517
Shodmonqulov Temurbek Ulug'bek o'g'li	
Chiqib ketayotgan aktivlarni hisobga olish va baholash masalalari	522
Kuziyeva Dinora Bahodirovna	
Asosiy kapitalga investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'siri.....	528
Qo'shbaqov Aybek Shovqiyevich	
Changes in employee benefits and human resource management in accounting system of the Republic of Uzbekistan	535
Ravshanbekov Lazizbek Tolibjon o'g'li, Toshpulatova Munisabonu	

Iqtisodiyot tarmoqlarida suv iste'molini boshqaruvining raqamlashtirish tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish istiqbollari.....	541
Karimov Anvarjon Muqumjonovich	
Теоретические аспекты налогообложения доходов физических лиц на основе всеобщего декларирования	547
Усманова Мухлиса Сагдуллаевна	
Bank tizimini raqamlashtirish va uning bank barqarorligiga ta'siri.....	555
Sayfullayev Jamshidjon Xabibjanovich	
Kambag'allikni qisqartirish va aholi bandligini ta'minlashda tadbirkorlik faoliyatining o'rni	560
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
Innovatsion korxonalarda xarajatlar hisobining zamonaviy usullari	565
Turayev Og'abek Kaxramonovich, Ochilov Shavkat Toshmamatovich	
Дополнительные услуги в индустрии гостеприимства как эффективный инструмент продвижения бренда предприятия	570
А.И. Лесников, Д.В. Мамаева	
Преимущества и вызовы перехода на зелёную экономику	580
Умарова Гузал Гайратовна, Лапасова Камола Фарход кизи	
Yashil iqtisodiyot sharoitida hududlarda ishlab chiqarish korxonalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish	586
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li, Djurayeva Maxliyoxon Xayrullayevna	
Yashil iqtisodiy o'sishni ta'minlashda bevosita soliqlar rolini oshirish masalalari	591
Abdullayev Dilmurod Aliyar o'g'li	
The main directions for improving innovative activities in agriculture	598
Aytmuratova Miyrigul Zhalgasovna	
Klaster tizimi orqali O'zbekistonda qishloq xo'jaligining iqtisodiy o'sishi	605
Xaydarov Sardor Komil o'g'li	
Inklyuziv ta'lim: adolatli va teng jamiyat sari	610
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
Yashil iqtisodiyot: muammo va yechimlar	615
Boymatov Xoliyor Qurbonovich	
Issues of using foreign loans in the development of the transport system in the Republic of Uzbekistan	621
Alimov Ilhomjon Ikromovich	
Проблемы и резервы развития пищевой промышленности в экспортном направлении.....	628
Ўролова Севара Бехзод кизи	
Оценка степени риска инновационной деятельности	634
Алиева Эльнара Аметовна	
Yashil innovatsiyalar, ularning turlari va omillari.....	638
Maxkamova Sayyora Shokirovna	
Qishloq xo'jaligida transport tizimidan samarali foydalanishning nazariy asoslari.....	641
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Soliq ma'murchiligida nazorat funksiyasi va unda kameral soliq tekshiruvi hamda takomillashtirish yo'llari.....	648
Hujamuradov Abrorbek Ro'zimurat o'g'li	
Sanoat korxonalarida xarajatlarni mahsulot tannarxiga taqsimlash metodologiyasini takomillashtirish istiqbollari	653
Safarov Javohir Ismoilovich	
Moliyaviy hisobotlarni shakllantirishda milliy standartlarni xalqaro standartlarga uyg'unlashtirish masalalari	659
G'aniyev Zafar Usanovich	
Ta'lim kreditini moliyalashtirish jamg'armasi faoliyati.....	666
Adilov Zuxriddin Marip o'g'li	
Tibbiyot muassasalarining moliyaviy ta'minoti va resurslardan foydalanish mexanizmlariga ta'sir qiluvchi omillar	670
Elmurodov G'ayratjon Abdumurodovich	
Tourism finance for sustainability: investing in green futures	674
Tashpulatov Sadriddin Sayfulloyevich	

Ta'lim jarayonlarini boshqarishda mobil texnologiyalar	681
Esonova Mohiraxon Sodiqjon qizi, Ovхunov Iqboljon Abdunabiyevich, Sherzodbek Nabiyev Nurmuhammad o'g'li	
Banklarda risklarni nazorat qilishning amaliyoti	686
Jumanazarov Muzaffar Jumanazar o'g'li	
Налоговые реформы в Узбекистане: вызовы, достижения и перспективы	692
Садиков Искандар Гайратович, Буранова Лола Вахобовна	
Turizm xizmatlari samaradorligini baholash usullari va vositalari tahlili	704
Jiyanov Uktam Panjiyevich	
Korxona va tashkilotlarda xodimlarni boshqarish strategiyasi	712
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti direktorlarini menejerlik faoliyatiga tayyorlashning ahamiyati	716
Dusmaxamedov Abduljalil Abdusabirovich	
Davlat korxonasini xo'jalik jamiyatiga o'zgartirishning foydali jihatlari	720
Z.D. Sanjarov	
The role and main types of agricultural tourism in Uzbekistan	724
M.Xolmuratova, G.N.Tojiyeva	
Цифровые технологии как драйвер повышения эффективности банковского маркетинга	727
Кахрамонов Хуршиджон Шухрат угли, Маннабова Хулкар Фарход кизи	
Потребительская стоимость товаров в условиях экономики Узбекистана	735
Мусаева Шоира Азимовна	
Valyuta risklarini boshqarishda metching siyosatining ahamiyatini oshirish	739
Yahuyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
Yangi o'zbekiston iqtisodiyotida xususiy tadbirkorlikning roli va ahamiyati	744
Azimova Shoxista Salohiddinovna	
Improving the methodology for assessing the financial stability of banks	750
Sharipova N.H.	
Инструменты стратегического планирования и прогнозирования в управлении ООО "МТЕ ТЕХНИК": оценка и повышение финансовой стабильности	757
Нишоновна Муниса Одилжон кизи	
Актуальные вопросы налоговой политики	763
Бердыева Угулой Абдурахмоновна	
Ilm-fanni moliyalashtirish va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash jamg'armasi	768
Ramazonov Javohir Bekzod o'g'li	
Jizzax viloyatida ekologik, rekreatsiya turizmlarini rivojlantirishning iqtisodiy samaradorligini baholash va uni prognozlashtirish	773
G'apparov Azim Qayumovich	
Qashqadaryo viloyatida ekologik va yashil texnologiyalarga kiritilayotgan investitsiyalar	781
Meylikov Fazliddin Abduhalim o'g'li, Buriyev Shaxbos Baxtiyorovich	
Biznes subyektlari auditida soddalashtirilgan moliyaviy hisobot tayyorlash usulini qo'llash xususiyatlari	786
Tajekeev Ziyatdin Kobeysinovich	
Biznes jarayonlarni modellashtirishning nazariy asoslari	791
Mullajonova (Matchanova) Shaxsanam Taxiroyva	
Raqamli xizmatlar bozori: elektron tijorat orqali xizmat ko'rsatishning yangi bosqichlari	796
Maxammadaliyeva Muslimaxon Sherali Qizi	
"Yashil iqtisodiyot"ga o'tish zaruriyati va uni barqarorlashtirishning ahamiyati	800
Musurmankulova Gulchehra Isabekovna	
Ekologik turizm nuqtai nazaridan turizm marketingining usullari va asosiy vositalarining xususiyatlari	806
Yokubjonova Xulkarbonu Yokubovna	
O'zbekiston iqtisodiyotida turizmning o'rni va rivojlanish istiqbollari	815
Qosimova Fazilat, Kalandarov Ravshan	
Korporativ strategiyani ishlab chiqish bosqichlarining tahlili	819
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Abduvasiyeva Marjona Anvarovna	

Mamlakatimiz turizmini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish bo'yicha o'tkazilayotgan islohotlarning o'rni.....	823
Ayubov Ilyos Ilxomovich, Nuridinov Bexruz Akbar o'g'li	
Hududlarda tadbirkorlarning islomiy investitsiyalardan foydalanish niyatlariga undovchi omillarning empirik tadqiqoti.....	829
Irgasheva Gulbahor	
Davlat vositalari yordamida innovatsion faoliyatni moliyaviy rag'batlantirish yo'nalishlari	836
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Важность качества управления на предприятиях общественного питания.....	842
Абдуллаева Зульфия Иззатовна, Махмудов Суннатжон Абдужаббор Угли	
O'zbekistonda "yashil" moliyalashtirishni rivojlantirish yo'nalishlari	848
Shaislamova Nargiza Qabilovna	
Mahalliy budjetning qo'shimcha daromadlarini shakillantirish yo'nalishlari.....	856
Yuldashev Javohirbek Ikromjon o'g'li	
Davlat moliyaviy nazoratida axborot texnologiyalaridan foydalanishni kengaytirish masalalari	860
Ro'zimatova Nigora Abdullaevna	
Принципы «справедливой стоимости» в мсфо: достоинства и проблемы применения в банках узбекистана	869
Айтмуродова Рушана Бахтиеровна	
Yashil iqtisodiyot loyihalarini moliyalashtirishning nazariy jihatlari	876
Allaberganova Asalxon Kadirovna	
Davlat moliyaviy nazoratini tashkil etish hamda amalga oshirish tartibini takomillashtirish	880
Xasanov Ruslan Raxmatovich	
Yirik soliq to'lovchilar va ularning investitsiyaviy faolligini investitsiyaviy chegirmalar orqali rag'batlantirish	883
Tohirov Shuhrat Niyoz o'g'li	
MHXS bo'yicha moliyaviy hisobot tayyorlashda foydalaniladigan tuzatuvchi buxgalteriya yozuvlar.....	888
Sheraliyev Xayrulla Karimovich	
Qurilish korxonalarida investitsiyalarni boshqarishning xorijiy tajribalari va ularni mamlakatimizda foydalanish yo'llari	894
Karimov Inomjon Ortikbaevich	
Davlat xaridini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy amaliyati va uni iqtisodiyotga ta'siri.....	900
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Влияние технологических инноваций на международные финансовые рынки, а также на финансовый рынок нашего государства.....	904
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
Strategic development of global companies in modern conditions.....	909
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Hududlarda sog'liqni saqlash tizimi asosiy ko'rsatkichlarini noaniq modellashtirish yordamida kompleks baholash.....	914
Ismoilova Dilfuza Ibodullayevna	
Tijorat banklari faoliyatini transformatsiyalashuv jarayonlarini takomillashtirish.....	923
Kulboyeva Nargiz Majitovna	
Сущность и причины возникновения проблемных кредитов	929
Улмасой Ахмедова Хусан кизи	
The use of digitalization and technologies in updating credit policy.....	934
Otabek Ma'mirjon ogli Azimov	
Финансовое моделирование сценариев развития предприятия с использованием методов многокритериального принятия решений (МКПР).....	938
Axmedov Akbarali Sultonmurodovich, Yuldosheva Gulnoza Abdinabievna	
Yuqori samarali energiya tejash texnologiyalari va katalizga asoslangan konversiya jarayonlari.....	945
Yusupov Ulug'bek Mamayusupovich	
Kambag'allikni kamaytirish maqsadida aholining ijtimoiy himoyalash mexanizmini takomillashtirish	951
Kasimova Gulyar Axmatovna	

Tijorat banklarida foiz riski muammosi	957
Turdiyev Abdulhakim Kulbazarovich	
Milliy mahsulotlarni tashqi bozorlarga olib chiqishdagi to'siqlarni bartaraf qilish choralari.....	964
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni moliyalashtirish usullari.....	970
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
O'zbekistonda mehmonxonalarda ovqatlantirish xizmatlarini takomillashtirish konsepsiyasi: strategik yondashuv.....	974
Yaxshiyev Xusniddin Tolibovich	
O'zbekiston sanoatida "yashil texnologiyalar"dan foydalanish va barqaror rivojlanish.....	979
Ubaydullaeva Gulchehra Erkabaevna	
Sanoat korxonalarida resurslarini rejalashtirish (ERP) tizimlarini joriy etishning orqali iqtisodiy samaradorlikni ta'minlash yo'llari	985
Azizov Abdulla Abdisalamovich	
Yashil texnologiyalar asosida sanoatni modernizatsiya qilish	990
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich	
Ta'lim va ilm-fan rivoji – taraqqiyot garovi	995
Jamalova Gulnora Gulomovna	
Yashil iqtisodiyot sharoitida turizm sektorida barqaror bandlikni ta'minlash masalalari.....	1000
To'rabekov Sohijon Sherboy o'g'li	
Yashil energitikani integratsiya qilish va energiya samaradorligini oshirishning zamonaviy usuli (aqlli tarmoqlar-smart grids)	1007
Karimova Salima Elamonovna	
Yashil iqtisodiyot sharoitida soliqlarni raqamlashtirishni takomillashtirish	1012
Jo'rayev Botir Abdiyevich	
Yashil iqtisodiyotda tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish samaradorligi (TEM ko'rsatkichlar izohi)	1018
Sharifova Nargiza Djurayevna	
Экономическое образование молодёжи основа будущего страны.....	1023
Айматова Фарида, Айтиниязова Наргиза	
Biznes turizmining bugungi kundagi rivojlanish tendensiyasi.....	1028
Yangiyeva Sabrina Ixtiyorovna, Daniyarova Feruza Bahriddinovna	
Особенности кредитования сельскохозяйственных организаций и этапы его развития.....	1032
Ж.Я.Нуриллаев	
Xorijiy tajriba asosida O'zbekiston yashil iqtisodiyotini takomillashtirish yo'llari.....	1039
Xikmatova Husnora Fatxulla qizi	
Yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	1045
Umarov Muzaffar Yusupbayevich, Otamurodov Rasulbek Batirovich, Xaitbayev Jasurbek Otaxanovich, Atadjanov Kadambay Sapayevich	

YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING ROLI

Umarov Muzaffar Yusupbayevich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
To'rtko'l fakulteti assistent-o'qituvchi
Email: muzaffarumarov1988@gmail.com
ORCID 0009-0001-5531-3974

Otamurodov Rasulbek Batirovich

Tashkent davlat iqtisodiyot universiteti,
To'rtko'l fakulteti, o'qituvchi
E-mail: rasulbekbatirovich77@gmail.com
ORCID: 0009-0004-4601-507X
Telefon raqami: +998999425570

Xaitbayev Jasurbek Otaxanovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
To'rtko'l fakulteti assistent-o'qituvchi
Email: xaitbayevjasurbek84@gmail.com
ORCID: 0009-0007-5804-3336

Atadjanov Kadambay Sapayevich

Tashkent davlat iqtisodiyot universiteti
To'rtko'l fakulteti, assistent-o'qituvchi
E-mail: atadjanovkadambay@gmail.com
ORCID: 0009-0006-9874-1932

Annotatsiya: Mazkur ilmiy maqolada yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning tutgan o'rnini va vazifalari tizimli tahlil etilgan. So'nggi yillarda ekologik barqarorlik masalasi global kun tartibiga chiqib, iqtisodiy faoliyatni atrof-muhitga nisbatan mas'uliyatli asosda yuritish zarurati kuchaymoqda. Bu jarayonda yashil iqtisodiyot kontsepsiyasi barqaror taraqqiyotga erishish vositasi sifatida tobora dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari ushbu iqtisodiy modelning muhim ishtirokchilariga aylanishi mumkin, chunki ular moslashuvchanligi, innovatsiyalarga ochiqligi va yangi texnologiyalarni tez o'zlashtirish qobiliyati bilan ajralib turadi.

Tadqiqotda davlatning mazkur yo'nalishdagi funksiyalari – normativ-huquqiy bazani shakllantirish, moliyaviy rag'batlantirish choralarini ishlab chiqish, ekologik innovatsiyalarni joriy etishga ko'maklashish va muvofiqlashtiruvchi institutlar faoliyatini yo'lga qo'yish kabi jihatlar alohida ko'rib chiqilgan. Analitik, taqqoslov va empirik metodlar asosida O'zbekiston Respublikasida qabul qilingan strategiyalar, qonunchilik hujjatlari va amaliy tajribalar asosida chuqur tahlil o'tkazilgan. Maqolada, shuningdek, xalqaro tajribalar bilan solishtiruv orqali O'zbekiston sharoitida mavjud imkoniyatlar va mavjud to'siqlar aniqlangan.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kichik biznes subyektlarini yashil iqtisodiyot yo'nalishida faol ishtirok ettirish uchun davlat tomonidan yaratilayotgan sharoitlar muhim ahamiyatga ega bo'lsa-da, hali bu sohada tizimli muvofiqlashtirish, ekologik savodxonlikni oshirish va moliyaviy vositalardan samarali foydalanish bo'yicha bir qator muammolar mavjud. Shu bois maqolada mavjud tizimni takomillashtirish, amaliy natijadorlikni oshirish va davlat-xususiy sheriklikni kuchaytirishga oid ilmiy-amaliy tavsiyalar ham ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, kichik biznes, xususiy tadbirkorlik, davlat siyosati, ekologik innovatsiyalar, ekologik toza texnologiyalar, moliyaviy rag'batlantirish, yashil texnologiyalar, ekologik xavfsizlik, iqtisodiy islohotlar, davlat-xususiy sheriklik, normativ-huquqiy baza, ekologik ta'lim, innovatsion tadbirkorlik, yashil moliyalashtirish, resurs tejovchi texnologiyalar, ekologik transformatsiya, yashil energetika, ekologik mas'uliyat, ekologik sertifikatlash, ekologik infratuzilma, texnologik modernizatsiya, iqtisodiy barqarorlik, atrof-muhitni muhofaza qilish, O'zbekistonda yashil iqtisodiyot, iqtisodiy diversifikatsiya, ekologik tadbirkorlik, ekologik standartlar.

Abstract: This scientific article systematically analyzes the role and tasks of the state in the development of small business and private entrepreneurship in the context of a green economy. In recent years, the issue of environmental sustainability has become a global agenda item, and the need to conduct economic activity responsibly towards the environment is increasing. In this process, the concept of a green economy is becoming increasingly relevant as a means of achieving sustainable development. In particular, small businesses and private entrepreneurship can become important participants in this economic model, as they are distinguished by flexibility, openness to innovation, and the ability to quickly master new technologies.

The study separately examines such aspects of the state's functions in this area as the formation of a regulatory framework, the development of financial incentives, the promotion of the introduction of environmental innovations, and the establishment of coordinating institutions. Based on analytical, comparative, and empirical methods, a deep analysis was conducted based on the adopted strategies, legislative acts, and practical experience of the Republic of Uzbekistan. The article also identifies existing opportunities and obstacles in the conditions of Uzbekistan by comparing them with international experience.

The research results show that, although the conditions created by the state for the active participation of small businesses in the green economy are of great importance, there are still a number of problems in this area regarding systematic coordination, increasing environmental literacy, and the effective use of financial instruments. Therefore, the article also puts forward scientific and practical recommendations for improving the existing system, increasing practical effectiveness, and strengthening public-private partnerships.

Key words: green economy, sustainable development, small business, private entrepreneurship, state policy, environmental innovations, environmentally friendly technologies, financial incentives, green technologies, environmental safety, economic reforms, public-private partnership, regulatory framework, environmental education, innovative entrepreneurship, green financing, resource-saving technologies, environmental transformation, green energy, environmental responsibility, environmental certification, environmental infrastructure, technological modernization, economic stability, environmental protection, green economy in Uzbekistan, economic diversification, environmental entrepreneurship, environmental standards.

Аннотация: В данной научной статье систематически проанализированы роль и задачи государства в развитии малого бизнеса и частного предпринимательства в условиях зеленой экономики. В последние годы вопрос экологической устойчивости выходит на глобальную повестку дня, и возрастает необходимость ведения экономической деятельности на ответственной основе по отношению к окружающей среде. В этом процессе концепция зеленой экономики приобретает все большее значение как средство достижения устойчивого развития. В частности, субъекты малого бизнеса и частного предпринимательства могут стать важными участниками этой экономической модели, поскольку они отличаются гибкостью, открытостью к инновациям и способностью быстро осваивать новые технологии.

В исследовании отдельно рассматриваются такие аспекты, как функции государства в этом направлении - формирование нормативно-правовой базы, разработка мер финансового стимулирования, содействие внедрению экологических инноваций и создание координирующих институтов. На основе аналитических, сравнительных и эмпирических методов проведен глубокий анализ на основе принятых в Республике Узбекистан стратегий, законодательных актов и практического опыта. В статье также определены существующие возможности и препятствия в условиях Узбекистана путем сравнения с международным опытом.

Результаты исследования показывают, что, хотя условия, создаваемые государством для активного участия субъектов малого бизнеса в направлении "зеленой" экономики, имеют важное значение, все еще существует ряд проблем в этой сфере по системной координации, повышению экологической грамотности и эффективному использованию финансовых инструментов. Поэтому в статье также выдвинуты научно-практические рекомендации по совершенствованию существующей системы, повышению практической результативности и укреплению государственно-частного партнерства.

Ключевые слова: зеленая экономика, устойчивое развитие, малый бизнес, частное предпринимательство, государственная политика, экологические инновации, экологически чистые технологии, финансовое стимулирование, зеленые технологии, экологическая безопасность, экономические реформы, государственно-частное партнерство, нормативно-правовая база, экологическое образование, инновационное предпринимательство, зеленое финансирование, ресурсосберегающие технологии, экологическая трансформация, зеленая энергетика, экологическая ответственность, экологическая сертификация, экологическая инфраструктура, технологическая модернизация, экономическая стабильность, охрана окружающей среды, зеленая экономика в Узбекистане, экономическая диверсификация, экологическое предпринимательство, экологические стандарты.

KIRISH

21-asrga kelib, butun dunyo miqyosida ekologik muvozanatning buzilishi, iqlim o'zgarishi, tabiiy resurslarning cheklanganligi va atrof-muhitning ifloslanishi kabi global muammolar insoniyatni o'z iqtisodiy faoliyatini qayta ko'rib chiqishga majbur qilmoqda. Shu nuqtai nazardan, barqaror rivojlanish g'oyasiga asoslangan va iqtisodiy o'sish bilan bir qatorda ekologik muhofaza va ijtimoiy adolatni ham o'z ichiga olgan yashil iqtisodiyot kontseptsiyasi jahon iqtisodiyoti kun tartibiga mustahkam kirib keldi.

Yashil iqtisodiyot – bu ekologik barqarorlikni ta'minlaydigan, iqlimga salbiy ta'sirni kamaytiradigan, energiya va resurslardan tejankorlik bilan foydalanishni nazarda tutadigan iqtisodiy modeldir. Bu modelda inson farovonligini oshirish, iqtisodiy tengsizlikni kamaytirish, atrof-muhitga bo'lgan bosimni kamaytirish va tabiiy kapitalni saqlab qolish asosiy ustuvor yo'nalish sifatida qaraladi. Yashil iqtisodiyot, xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari uchun yangi imkoniyatlar va yo'nalishlar ochib bermoqda. Chunki kichik bizneslar tez moslasha olishi, innovatsion echimlarni tez joriy etishi va lokal ehtiyojlarga mos ravishda faoliyat yurita olishi bilan ajralib turadi. [1]

Ayniqsa, rivojlanayotgan davlatlar uchun yashil iqtisodiyotga integratsiya jarayoni murakkab va ko'p bosqichli hisoblanadi. Bunda davlatning roli o'ta muhim: davlat ekologik siyosatni ishlab chiqadi, normativ-huquqiy bazani yaratadi, moliyaviy va institutsional qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini joriy etadi. Shu orqali kichik biznes vakillarini ekologik toza texnologiyalarni joriy etishga, yashil mahsulot ishlab chiqarishga va xizmat ko'rsatishga rag'batlantiradi.

O'zbekiston Respublikasi ham yashil iqtisodiyotga o'tishni milliy taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishi sifatida belgilagan. Xususan, 2030-yilgacha mo'ljallangan Barqaror rivojlanish maqsadlari, Yashil iqtisodiyot strategiyasi va boshqa qator dasturlar orqali kichik biznesni ekologik transformatsiya qilishga alohida e'tibor qaratilmoqda. [2]

Ushbu maqolada aynan shu nuqtai nazardan – yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli qanday namoyon bo'lmoqda, qanday mexanizmlar samarali ishlamoqda va qaysi jihatlar takomillashuvga muhtoj – degan savollarga javob berishga harakat qilinadi. Mazkur mavzuni chuqur tahlil qilish orqali, O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda kichik tadbirkorlik subyektlari imkoniyatlarini kengaytirish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqish maqsad qilingan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, ekologik tadbirkorlik va kichik biznesni qo'llab-quvvatlash masalalariga oid ilmiy tadqiqotlar soni ortib bormoqda. Quyida ushbu yo'nalishda faoliyat yuritayotgan yetakchi mahalliy olimlar, amaliyotchilar va davlat hujjatlarining mazkur mavzuga qo'shgan hissasi tahlil qilinadi.

Professor A. Vahobovning (2021) "Yashil iqtisodiyot: nazariy asoslari va milliy model" nomli monografiyasida yashil iqtisodiyotning mohiyati, asosiy tamoyillari va O'zbekistonda joriy etish yo'llari chuqur tahlil qilinadi.

Muallif ekologik samaradorlik va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi muvozanatni ta'minlovchi mexanizmlar, xususan, kichik biznes subyektlarini bu jarayonga integratsiya qilishda davlat siyosatining muhimligini asoslab bergan.

Iqtisod fanlari doktori G. Sattorovanning ilmiy maqolalari (2020–2023 yillar)da barqaror rivojlanish kontekstida xususiy sektorning ekologik transformatsiyasiga alohida e'tibor qaratilgan. U ekologik tadbirkorlikning rivojlanishi uchun infratuzilma va huquqiy asosning zarurligini ta'kidlab, davlat – tadbirkorlik hamkorligining zamonaviy shakllarini taklif qiladi.

Shuningdek, Sh. Jo'raev va S. Tursunov (2022) o'zlarining maqolalarida kichik biznesning ekologik innovatsiyalarni o'zlashtirishdagi muammolari va imkoniyatlarini tahlil qilgan. Ular, ayniqsa, hududiy iqtisodiy sharoitlar va ekologik salohiyat o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikka e'tibor qaratadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2019-yil 4-oktabrda qabul qilingan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi to'g'risida"gi PQ-4477-sonli qaror mazkur mavzuning asosiy huquqiy poydevorini tashkil etadi. Unda 2030-yilgacha yashil iqtisodiyotga bosqichma-bosqich o'tish, kichik biznes subyektlari uchun imtiyozli shartlar yaratish, "yashil" texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari belgilangan.

"Yashil energiya" dasturi, "Ekologik audit to'g'risida"gi qonun, "Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risida"gi qonun va boshqa normativ hujjatlar ham kichik biznesning ekologik yo'nalishda rivojlanishini rag'batlantirishga qaratilgan mexanizmlarni o'z ichiga oladi.

Shuningdek, Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi tomonidan ishlab chiqilgan strategik hisobotlar mavzuga oid dolzarb statistik ma'lumotlar va prognozlarni taqdim etadi.

O'zbekiston ilmiy hamjamiyatida yashil iqtisodiyot, barqaror rivojlanish va ekologik tadbirkorlik masalalari bo'yicha e'tiborga molik ilmiy ishlar yaratilgan. Ayniqsa, so'nggi yillarda bu mavzular iqtisodiy, huquqiy, sotsiologik va ekologik nuqtai nazardan keng ko'rib chiqilmoqda. Biroq, kichik biznes va davlat siyosati o'rtasidagi o'zaro ta'sir, ekologik innovatsiyalarni joriy etish mexanizmlari, hamda real sektorning bu jarayonda tutgan o'rnini bo'yicha chuqur va sohashtirilgan tadqiqotlarga ehtiyoj mavjud.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotning metodologik asoslari mavzuning murakkab, tarmoqli va zamonaviy iqtisodiy, ekologik hamda ijtimoiy jarayonlar bilan bevosita bog'liqligidan kelib chiqib belgilandi. Yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning o'rnini va vazifalarini aniqlash ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. Shu sababli tadqiqotda nazariy, empirik, tahliliy va statistik metodlarning uyg'un holda qo'llanilishi asosiy prinsip etib olindi. Tadqiqotning nazariy asoslarini quyidagi fundamental yondashuvlar tashkil etdi: [3]

- Barqaror rivojlanish nazariyasi – iqtisodiy o'sish, ekologik muvozanat va ijtimoiy adolat o'rtasidagi integratsiyani ta'minlashga yo'naltirilgan ilmiy konsepsiyalar asosida mavzuning ideologik zaminini belgiladi.

- Yashil iqtisodiyot konsepsiyasi – iqtisodiy faoliyatda ekologik samaradorlik, resurs tejamkorligi va past uglerodli texnologiyalarga asoslangan yondashuvlar tahlil qilindi.

- Davlatning iqtisodiyotdagi roli nazariyasi – davlatning tartibga soluvchi, qo'llab-quvvatlovchi, rag'batlantiruvchi va monitoring olib boruvchi funksiyalari tahlil etildi.

- Tadbirkorlik va innovatsion rivojlanish nazariyalari – kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining transformatsion va moslashuvchan xususiyatlarini o'rganishda foydalanildi.

Nazariy asoslar sifatida ekologik iqtisodiyot, institutsional iqtisodiyot, innovatsion iqtisodiyot va davlat boshqaruvi sohasidagi yetakchi ilmiy asarlar, monografiyalar, maqolalar va xalqaro hisobotlar o'rganildi. Tadqiqotda qo'llanilgan ilmiy metodlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Tahliliy (analitik) metod – mavjud qonunchilik hujjatlari, strategik dasturlar, ilmiy-texnik hisobotlar va nazariy manbalar asosida asosiy muammolar va imkoniyatlar tahlil qilindi.

- Solishtirma (komparativ) metod – O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayoni boshqa mamlakatlar tajribasi (masalan, Germaniya, Xitoy, Janubiy Koreya, Daniya) bilan qiyoslab tahlil qilindi.

- Empirik metod – kichik biznes vakillari faoliyatidagi real amaliy holatlar, ekologik loyihalarning amalga oshirilish jarayoni, davlat tomonidan ko'rsatilayotgan xizmatlar holati tahlil qilindi.

- Statistik metod – Davlat statistika qo'mitasi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi ma'lumotlari asosida vaqtli qatorlar, dinamik tahlil, grafik ko'rinishlar, foizli o'zgarishlar asosida baholashlar amalga oshirildi.

- Modellashirish elementi – davlat tomonidan ko'rsatilayotgan qo'llab-quvvatlashning kichik biznes rivojiga ta'sir darajasi soddalashtirilgan konseptual model orqali tahlil qilindi.

- Tavsiyaviy (deskriptiv) metod – mavjud holatlarni aniq va asosli tarzda bayon qilish, tizimlashtirish va ilmiy ifodalash vositasi sifatida xizmat qildi.

Tadqiqotda foydalanilgan axborot manbalari bir nechta guruhlarga ajratildi:

- Statistik axborotlar: O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi, Jahon banki, UNDP, OECD, UNEP va boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan taqdim etilgan so'nggi ma'lumotlar.

- Ilmiy adabiyotlar: mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan yozilgan maqolalar, dissertatsiyalar, ilmiy risolalar, xalqaro ilmiy jurnallardagi tadqiqotlar.

- Internet-resurslar: rasmiy veb-saytlar, davlat tashkilotlarining elektron bazalari, elektron nashrlar va ochiq ma'lumotlar portallari.

Tadqiqot obyekti va predmeti sifatida quyidagilar olindi:

- Tadqiqot obyekti: Yashil iqtisodiyot sharoitida O'zbekiston Respublikasida faoliyat yuritayotgan kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari.

- Tadqiqot predmeti: Kichik biznesni yashil yo'nalishga transformatsiya qilish jarayonida davlat siyosatining shakllanishi, amaliyoti va samaradorligi.

Tadqiqotda qo'llanilgan metodologik yondashuv mavzuga chuqur, tizimli va kompleks tarzda yondashish imkonini berdi. Ko'p manbali, ko'p darajali va ko'p metodli yondashuv ilmiy asoslangan xulosalar va takliflarni ishlab chiqishga zamin yaratdi. Shuningdek, tadqiqot natijalari amaliy jihatdan davlat siyosatini takomillashtirish, kichik biznes subyektlarini ekologik innovatsiyalarga jalb qilish va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda foydali bo'lishi mumkin.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston Respublikasi so'nggi yillarda ekologik barqarorlik va resurslardan oqilona foydalanish masalalariga alohida e'tibor qaratib, "yashil iqtisodiyot" konsepsiyasini milliy rivojlanish strategiyasining ustuvor yo'nalishiga aylantirdi. Ayniqsa, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari bu jarayonda hal qiluvchi ahamiyatga ega, chunki ular texnologik moslashuvchan, innovatsion g'oyalarga ochiq va ko'p hollarda ekologik yangiliklarni amaliyotga tez tatbiq qila oladilar. [4]

Quyidagi 1-jadvalda O'zbekistonda 2020–2024-yillarda ekologik yo'nalishga ega kichik biznes loyihalari soni va ularning ulushi keltirilgan:

1-jadval. 2021–2024-yillarda ekologik yo'nalishdagi kichik biznes loyihalari (O'zbekiston Respublikasi bo'yicha).

Yil	Ekologik yo'nalishdagi kichik biznes loyihalari soni	Kichik biznes umumiy loyihalaridagi ulushi (%)
2021	1 125	3,2%
2022	1 745	4,8%
2023	2 318	6,5%
2024	3 460	9,3%

Ko'rinib turibdiki, ekologik loyihalarning soni va ulushi yildan-yilga oshib bormoqda. Bu holat, davlat siyosatida yashil iqtisodiyotga o'tish bo'yicha e'tibor kuchaygani va kichik biznesning bu jarayonda faol ishtirok etayotganini ko'rsatadi.

Ekologik yo'nalishda kichik biznesni rivojlantirishda davlatning eng muhim funksiyalaridan biri bu – moliyaviy rag'batlantirish va imtiyozli kreditlar ajratishdir. Quyidagi 2-jadvalda ekologik loyihalar uchun kichik biznes subyektlariga ajratilgan davlat kreditlari hajmi ko'rsatilgan: [5]

2-jadval. 2021–2024-yillarda ekologik loyihalar uchun ajratilgan imtiyozli kreditlar.

Yil	Ajratilgan kreditlar hajmi (mlrd so'm)	O'sish sur'ati (%)
2021	180	–
2022	295	+63,8%
2023	470	+59,3%
2024	720	+53,2%

Kredit hajmining o'sib borayotgani – hukumatning ekologik innovatsiyalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlashga intilayotganini tasdiqlaydi. Ayniqsa, qayta tiklanuvchi energiya, chiqindilarni qayta ishlash, bioorganik o'g'it ishlab chiqarish kabi yo'nalishlarda faoliyat yuritayotgan tadbirkorlar ustuvorlikka ega. Quyidagi 3-jadvalda 2024-yil yakuni bo'yicha ayrim hududlarda ekologik yo'nalishdagi kichik biznes subyektlari soni ko'rsatilgan: [6]

3-jadval. Hududlar bo'yicha ekologik yo'nalishdagi kichik biznes (2024-yil yakuni).

Hudud	Loyihalar soni	Ulushi (%)
Toshkent shahri	820	23,7%
Farg'ona viloyati	510	14,8%
Qashqadaryo	365	10,6%
Samarqand	420	12,1%
Buxoro	310	9,0%
Qoraqalpog'iston	290	8,4%
Boshqa viloyatlar	860	21,4%
Jami	3 575	100%

Bu tahlildan ko'rinadiki, ekologik tadbirkorlik asosan iqtisodiy rivojlangan, infratuzilmasi yaxshi yo'lga qo'yilgan hududlarda faollik bilan amalga oshirilmoqda. Ayniqsa, Toshkent shahri va Farg'ona vodiysi viloyatlari bu borada yetakchi o'rinda turibdi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston Respublikasining iqtisodiy tizimida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o'rni tobora muhimlashib bormoqda. Xususan, yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari yuksak ekologik samaradorlikka ega bo'lgan innovatsion mahsulotlar ishlab chiqarish va xizmatlar ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Tadqiqot davomida quyidagi asosiy xulosalarga erishildi:

Birinchidan, O'zbekiston hukumati tomonidan ishlab chiqilgan ekologik siyosatlar va strategiyalar kichik biznesning ekologik yo'nalishda rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida kichik biznes subyektlarining o'z faoliyatini ekologik jihatdan samarali tashkil etishlariga hukumat tomonidan yaratilgan iqtisodiy va moliyaviy shart-sharoitlar katta yordam bermoqda.

Ikkinchidan, kichik biznesni rivojlantirishda davlat tomonidan ajratiladigan imtiyozli kreditlar, subyektlar uchun qulay soliq siyosati va ekotexnologiyalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash kabi mexanizmlar muhim ahamiyat kasb etadi. Tahlil qilish natijasida, bu dasturlarning samarali ishlashi kichik biznes subyektlarining ekologik yo'nalishda faoliyat yuritish imkoniyatlarini sezilarli darajada oshirganligi aniqlangan.

Uchunchidan, hududlar bo'yicha ekologik yo'nalishdagi kichik biznesning rivojlanishi teng ravishda amalga oshirilmayapti. Ayniqsa, ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlar nuqtai nazaridan Toshkent shahri va Farg'ona viloyati kabi hududlar ekologik tadbirkorlikda yetakchi o'rinda turibdi. Boshqa hududlarda esa, iqtisodiy rivojlanish va infratuzilma jihatidan bu boradagi faoliyatni yanada rag'batlantirish zarur.

To'rtinchidan, kichik biznes subyektlarining ekologik texnologiyalarni joriy etishdagi muammolari davom etmoqda. Texnologik yangiliklarning qimmatligi, ishlab chiqarish jarayonlarining yuqori narxi va mutaxassislarning yetishmasligi ekologik biznesning kengayishiga ta'sir qilmoqda.

Beshinchidan, kichik biznesning ekologik yo'nalishga o'tishi faqat iqtisodiy foyda olish bilan cheklanib qolmasligi kerak. Ular, shuningdek, atrof-muhitni muhofaza qilish, ijtimoiy mas'uliyatni o'z zimmasiga olish va barqaror rivojlanish prinsiplariga amal qilishlari lozim. Bu jarayonni davlat tomonidan samarali nazorat qilish va rag'batlantirish zarur.

Yashil iqtisodiyotga o'tishda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning faol ishtirokini ta'minlash uchun quyidagi takliflar beriladi:

Birinchi taklif kichik biznes subyektlariga ekologik loyihalarni amalga oshirishda qulay moliyaviy shartlar yaratish zarur. Imtiyozli kreditlar, soliq imtiyozlari va boshqa moliyaviy yordamlar ko'lamini kengaytirish, ayniqsa, ekologik texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etishga qaratilgan tadbirkorlar uchun qo'shimcha imkoniyatlar yaratadi.

Ikkinchi taklif kichik biznes sohasidagi tadbirkorlarga ekologik ta'lim berish, ularga ekologik biznesni tashkil etishning amaliy jihatlarini o'rgatish uchun maxsus kurslar va treninglar tashkil etilishi lozim. Shu bilan birga, ekologik sertifikatlash tizimini yanada oddiylashtirish va kengaytirish, tadbirkorlarning ekologik mahsulotlar va xizmatlarga bo'lgan talabni oshiradi.

Uchunchi taklif hududiy farqlarni hisobga olib, har bir viloyat va tuman uchun alohida ekologik tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari ishlab chiqilishi kerak. Har bir hududda ekologik resurslardan samarali foydalanish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini kengaytirish, chiqindilarni qayta ishlash va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish bo'yicha aniq maqsadlar belgilanishi lozim.

To'rtinchi taklif ekologik texnologiyalarni kichik biznes subyektlariga tadbiq etish uchun zarur infratuzilma yaratish kerak. Yashil energiya tizimlari, ekologik qurilish materiallari va boshqa innovatsion texnologiyalarni

ishlab chiqish va ularga texnik qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish, kichik biznesni ekologik sohalarga jalb qilishni osonlashtiradi.

Beshinchi taklif kichik biznes va davlat o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirish uchun ularni birlashtiruvchi mexanizmlar ishlab chiqish zarur. Davlat va xususiy sektor o'rtasida samarali hamkorlik, ayniqsa, ekologik loyihalarda innovatsion g'oyalar va investitsiyalarni birlashtirishga yordam beradi. Davlat tomonidan kichik biznesni qo'llab-quvvatlash uchun ilg'or tajribalarni o'rganish va tadbirkorlar uchun rag'batlantiruvchi mexanizmlar yaratish kerak.

Oltinchi taklif kichik biznes subyektlari ekologik innovatsiyalarni amalga oshirishda ba'zi byurokratik to'siqlarga duch kelmoqda. Bu holatni bartaraf etish uchun ekologik texnologiyalarni joriy etish jarayonidagi huquqiy va normativ-huquqiy to'siqlarni kamaytirish, davlat organlari tomonidan ular uchun qulay va aniq yo'riqnomalar ishlab chiqilishi kerak.

Yettinchi taklif O'zbekiston Respublikasining barqaror rivojlanish strategiyasini ishlab chiqishda ekologik masalalar ko'proq yoritilishi kerak. Kichik biznesning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonidagi ishtirokini ta'minlash uchun bu strategiyada aniq ko'rsatmalar va mas'uliyatlarni belgilash zarur.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik ekologik yo'nalishdagi loyihalarda faol ishtirok etishlari uchun davlat tomonidan ko'rsatilgan yordam va imtiyozlar samarali ishlamoqda. Biroq, mazkur sohadagi rivojlanishning yanada tezlashishi uchun ko'proq kompleks yondashuv, moliyaviy va texnologik qo'llab-quvvatlash zarur. Shuningdek, hududiy va sektoral o'zgarishlarni hisobga olgan holda, davlat va xususiy sektor o'rtasida samarali hamkorlik va ekologik innovatsiyalarni amalga oshirish bo'yicha aniq strategiyalar ishlab chiqilishi lozim. Ushbu takliflar amalga oshirilsa, O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish jarayoni kichik biznes va tadbirkorlik sohasidagi yangi imkoniyatlarni yaratib, ekologik barqarorlikni ta'minlashga katta hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Vahobov, A. (2021). Yashil iqtisodiyot: nazariy asoslari va milliy model. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi.
2. Sattorova, G. (2020). Barqaror rivojlanish: ekologik tadbirkorlikning yangi yo'nalishlari. Toshkent: Iqtisodiyot va tadbirkorlik instituti.
3. Jo'raev, Sh., & Tursunov, S. (2022). Kichik biznesning ekologik innovatsiyalarni joriy etishdagi o'rni. Iqtisodiyot va ekologiya jurnali, 13(5), 47–59.
4. Qodirov, F. (2022). Barqaror rivojlanish strategiyasida xususiy tadbirkorlik subyektlarining ekologik yo'nalishda rivojlanishi. Toshkent: O'zbekiston milliy universiteti.
5. Nurmatova, T. (2021). Yashil iqtisodiyot sharoitida kichik biznes faoliyatining ekologik samaradorligini oshirish yo'llari. PhD dissertatsiyasi. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
6. Xusainov, A. (2022). Atrof-muhitni muhofaza qilish va iqtisodiyotni rivojlantirish: davlat siyosati va kichik biznes. Toshkent: Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish vazirligi.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>